

hogy némi nézeteltérés támad, s a munkaszolgálatos gyermekkertvezető kisasszony most bíróvá változik át. Hiába, nagyon sokoldalúvá nevel a munkatábor.

A zöldkeresztben éppen rendelés van. A várakozók sorában ott látom az egyik munkaszolgálatost, karjai között egy kis pólyás babával. Elmondja, hogy a kisfiú édesanyja kinn van Málét kapálni, s most ő hozta el a kis Pistit a rendelésre. Már be is megy, s kisvártatva sugárzó arccal jön ki a rendelőből, s boldogan jelenti, hogy Pisti mióta az ő gondozása alatt van, harminc dekát hízott, és öt centit növekedett. „Ezt a kisasszonyt sem féltem a jövőtől. S ezt a falut sem, ahol még élnek, emlékezni fognak erre a negyvenhárom piros pöttyes kisasszonyra”, ezt a falu orvosa mondja, aki nem győz elég hálás levelet írni a főparancsnokságra, mivel ide tette a tábort. Mint meséli, tíz év alatt sem jutott volna ennyire a preventív egészségvédelem terén, ha nem lenne itt a munkatábor.

A tábortúzból fellángol a fény. megvilágítja a leányok s a vezető arcát. negyvennégy lány hallgatja a mesét, mely arról szól, hogy miként indult el nyolcszáz leány és kilencszáz fiú, hogy megépítsék tündérországot. Én hiszem, hogy sikerülni fog nekik.

Szegedi Híd (1942) december 14. oldal

573. A SzEI munkatáborokról és a népfőiskoláról

A SzEI munkatáboros nagygyűlésén az emberek a lelkesedés mögött is hitetlenkedve néztek össze, mikor Szinay altábornagy úr vagy akár Sóvágó Gábor, Fóris Ida is a munkatáborok alakító hatásáról beszélt. A szónokok azt mondták: „Megváltoztok Ti: megszeretitek a munkát, eltűnik derekatok puha imbolygása. Ficsúrokból, kényeskedő úrlányokból edzett férfiakká és áldozni tudó asszonyokká váltok. De megszeret benneteket a falu is. A falu céljáért, a földért végzett közös munka testvérré avat benneteket, ahogy a szikkadt nyári göröngyön egybeömlik munkás testetek sava.” Hitetlenkedve néztünk akkor éppúgy, mint ahogy hitetlenkedtünk akkor is, amikor a népfőiskolától a testvéri összeemelegedést várták a vezetőink. És mind a kétszer csalódtunk hitetlenkedésünkben. A népfőiskola szavaiban és a munkatáborban hullott verejték csöppjeiben a boldogabb jövő akarata izzott, és ez az akarat átmelegítette a szíveket. Ennek a két nagy, valóban népi SzEI-s megmozdulásnak ez a végső értéke. A közös munka barátságokat termelt, hitet adott nekünk is, nekik is a közeledés lehetőségében. És ennek a hitnek és a belőle fakadó akarásoknak mélyén ott szunnyad a magyar jövő.

Szegedi Híd (1942) december 15. oldal

574. A SzEI kézbevette a jegyzetkiadást

„Te, mondd, nem tudnád a jegyzetedet kölcsönadni egy pár napra? Szeretnék elkészülni, de én nem tudtam jól jegyezni, a sokszorosított jegyzet meg rosszabb a semminél!” Ilyen és hasonló párbeszédetek mindennaposak nálunk a félév végének közeledtekor. Természetes és nagyon szomorú jelenség ez, és szó nélkül nem

lehet elmenni mellette: hiszen végeredményben valamennyiünk bőréről van szó. Tehát, gondoltuk, a probléma megtárgyalandó, és ha lehet, segítsünk magunkon.

Először is: jogosult-e egyáltalán a sokszorosított jegyzet az egyetemen? Itt két fő ellenvetés merült fel: 1. akinek kész jegyzete van már az előadásról, az nem fog érdeklődni, esetleg el se jár az órákra. Ez a veszély kiküszöbölhető azzal a módszerrel, hogy a jegyzet mindig az előadással párhuzamosan, órák után jelenik meg: nem szabad annak előfordulni, hogy a hallgató kész jegyzettel a kezében, kényelmesen hátradőlve, quasi kontrollálja a professzort. Ezen a téren az a tapasztalatunk, hogy senki sem bízik úgy a megjelenő jegyzetben, hogy maga is ne írná az előadásokat. 2. hogy a „készen kapott tudomány” lefékezi, illetőleg feleslegessé teszi a hallgató számára az irodalom használatát. Ez az állítás azon a ponton bukik el, hogy az az egyetemista, akinek az illető tárgy nem szakmája, vagy nem tartozik az érdeklődési körébe, az úgyse fog túlzottan iparkodni, a számára közömbös tárgyba jobban belemerülni. Aki viszont pályájának, életcéljának tekinti az illető kollégiumot, annak úgyis át kell az odavonatkozó tudományos irodalmat tanulmányoznia, hiszen anélkül meg sem mozdulhat; és ehhez az előadások, tehát a jegyzet is csak vezérfonalat nyújthatnak.

És még egy körülmény van, ami a sokszorosított jegyzetek megjelenését az egyetemen szükségszerűen létrehozza: az előadások jegyzésének, a kézügyeséget nem számítva, valósággal külön pszichológiája van, ami a deáknak vérébe kell menjen: uralkodni kell tudnia a pillanatnyi rossz hangulatokon, az elernyedéseken, amik napi 5-6 órai megfeszített figyelem után bizony óhatatlanul előjönnek; meg kell éreznie, méghozzá csalhatatlanul, (hiszen ez a jegyzés lényege) mikor következik a fontos rész, mikor a lényegtelen; meg kell tudni különböztetnie a lényegest a kevésbé fontosaktól. Külön tudománya van annak, hogyan kell képletet és magyarázó szöveget egyszerre írni. És így tovább, sok titka van a helyes jegyzetírásnak, amin különösen a gólya akad fel, hiszen neki még ilyen problémái nem voltak. Gyorsíró az egyetemen sajnálatosan kevés van. Bizony, sokszor megtörténik a legszorgalmasabb emberrel is, hogy ilyen kiesések miatt a jegyzete használhatatlan, és rászorul az improduktív másolásra. Itt van most az irodalom...de 5-6 tárgyból irodalom után futkosni...na igen!

Ezek bizony faktumok, és hogy így igaz, ahogy leírtam, azt legkézzelfoghatóbban bizonyítja, hogy hiába minden figyelmeztetés, esetleg tiltás, harag és retorzió, a sokszorosított jegyzetek megjelennek. De itt értünk el a probléma másik ágához: a megjelenő jegyzetek minősége nyílt és fájó kérdés már régóta. Itt szoros összefüggés állítható fel azzal a ténnyel, hogy a jegyzetek – deákságnak ez a legbelsőbb ügye –, a legvadabb üzérkedés tárgya. Persze könnyű itt magyarázatot találni a néha hihetetlen méreteket öltő lelkiismeretlenségre, ami ezen a téren dúl: „Ugyan mit, másból úgy sem tudnak készülni. Ugyanazt a pénzt megkapom én akkor is, ha nem erőlködöm annyit.” És Te pedig, kedves barátom, kézhez kapod

azt a jegyzetet, nekiülsz tanulni, és mire a végére érsz, azon veszed észre magad, hogy megtanultad – nem ugyan az anyagot, amire szükséged van – de falra mászni nagyszerűen tudsz.

Itt következik a SzEI munkája. Miért éppen a SzEI-é? Mert segíteni kell, összefogni becsületes munkára, mert kezdeményezni kell. A cél: annak felismerése után, hogy a jegyzet az egyetemen nélkülözhetetlen, a jegyzetberkekben folyó üzletezést megszüntetni és a jegyzetek minőségét egységes irányítás mellett a szükséges nivóra felemelni. Megalakult tehát a SzEI Jegyzetosztálya, a következő programmal és alapelvekkel:

1. A Horthy Miklós Tudományegyetem hallgatóságának kezébe kifogástalan jegyzeteket kell adni.
2. Amint ezt anyagi helyzetünk megengedi, a jegyzeteket olcsóbban adjuk.
3. A zsidóságtól a jegyzetek kiadásának jogát elveszjük.

Ad 1. A jegyzet minőségének javítása a főcél. Úgy érhető el, ha szakértőkkel, tehát amennyiben lehetséges, tanszéki emberekkel dolgozunk együtt. Legideálisabb, ha az illető professzor átnézi a készülő anyagot, ezzel megkapja a jegyzet a tudomány márkáját. Legkiválóbb példa erre a gyógyszerészek „Ásványtan”-a, Koch professzor úr saját előadási jegyzeteiből készül a hallgatóság számára a jegyzet. Biztató jelenség, követendő példa: a hallgatóság létszáma nem fogy, pedig lám, jegyzet is van, katalógus sincs!

Ad 2. Hogy az olcsóságot elérhessük, saját „nyomdát” állítottunk fel. Vettünk 800 pengőért egy V-5. rendszerű sokszorosító gépet, mellyel a jegyzeteket magunk készítjük. Gyors és tiszta munkát végez ez a gép. (Lispén ismerkedtem meg vele, és azóta is sokat láttam ezt a típust használatban; különösen a katonaság használja előszeretettel.) Hét színben lehet vele dolgozni; csak sajnos a háborús anyaggyártáskor a színes indigók beszerzését igen szűk korlátok közé szorították. Ezer pengőt a Diákvédő Irodától kaptunk, kétévi lejáratú, kamatmentes kölcsönként, ezúton is hálásan köszönjük. Ezt a pénzt azonban vissza is kell fizetni. Egészen addig tehát, amíg a gép ára együtt nincs, a jegyzetek egységára az eddig is megszokott 10 fillér oldalanként. Igen fontos, egyik főcélunk, hogy ezt minél hamarabb leszállíthassuk. A jegyzetkészítők is állandóbb, stabilabb keresethez jutnak így. A SzEI mentesíti őket a jegyzetek kiosztásának és a pénz beszedésének munkája alól. Ezt megbízottai végzik, évfolyamonként. Elv és a megbízottaknak kiadott utasítás: csakis a kiadott jegyzetrész ellenértékének befizetése után adhatják át a jegyzeteket.

Ad 3. Ez a kérdés már elintéződött. Szeretném egyúttal ezt az alkalmat felhasználni, és előjönni azzal a gondolattal, ami már a munka megindulása óta foglalkoztat: ti. az áprilisi zsidó tüntetések alkalmával gyakran hallottuk a professzor Uraktól, mikor magunk között voltunk, magyarok: „Na igen ez is valami. De hogy verekedni, kiabálni, lármázni tudtok, azt megmutatták már az elődeitek is.

Ellenben azalatt, míg apáitok tüntetésre jártak, addig a zsidó annál szorgalmasabban tanult: nálunk ez csak az összetartozás érzésének a kifejlesztésére volt jó. Így van ez most is. Ne tüntetésekre szövetkezzetek hát, ha eredményt akartok elérni, hanem szívós, csendes munkára; a vezető pozíciók elfoglalására, az első helyek megszerzésére. Ne több hanggal, hanem többletmunkával szolgáljátok a fajtátokat!” Ebben a szellemben indítottuk meg a munkát, és őszintén remélem, hogy valamivel, egy kis építőkockával mi is hozzájárultunk az új magyar szellem kialakításához.

Szegedi Híd (1942) december 18. oldal

575. A SzEI új tanácsa

BÚCSUZUNK az elmúlt tanév elnökségétől. Utolsó szavunk az övék. Utolsó, mert megmér és köszön.

Nagyon nehezen kezdődött az elmúlt év. A sajtó fölhasználva minden döccenőt, óriási támadásokat indított ellenünk, hogy bebizonyítsa: nincs jogunk élni! Az elmúlt tanév elnöksége nehéz munkával mellénk állította a többi egyetemek ifjúságának közvéleményét, mellettünk szólaltatta meg a sajtót.

Kemény és szívós munka volt az, ennek eredményeképpen ma súly vagyunk nemcsak az egyetemen, Szeged, hanem a nemzet életében is! Nem emelünk ki senkit, nem dicsérünk külön-külön senkit. Az elnökségnek köszönjük meg a munkát. Úgyis tudja minden SzEI-s deák és deáklány, hogy kié a munka és az eredmény oroszlánrésze. Utolsó elismerésképpen felsoroljuk őket.

A múlt évi elnökség:

Elnök: Nyikos Gyula V. éves tanárjelölt

Alelnök: Kristó-Nagy István II. éves gyógyszerész jelölt

Titkár: v. Miklay Frigyes IV. éves vegyészjelölt

Jegyző: Lózsa Albert III. éves vegyészjelölt

Gazdasági vezető: Fekete Lajos III. éves orvosjelölt

Háznagy: Kéhler Stefánia II. éves gyógyszerészjelölt, majd Varga Béla III. éves orvosjelölt

Szórakozásvezető: Horvay Rezső IV. éves vegyészjelölt, majd Bácsy Zoltán II. éves vegyészjelölt

Hivatáscsoportok vezetői:

Orvosjelölteké: Chiovíni Károly III. éves oj., helyettese: Branyiczky László III. éves oj.

Vegyészjelölteké: Koczka István III. éves vj., helyettese: Fáry Imre III. éves vj.

Gyógyszerészjelölteké: Dobsa Sándor III. éves gjj., helyettese: Szalay Endre II. éves gjj.